

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2017-02-15

§ 30

KS 85/17

Preliminärt bokslut 2016 - information

Beslut

Informationen noteras.

Ärendet

Dagens sammanträde

Ekonomichef Eveline Stomvall redogör muntligt det preliminära bokslutet för 2016. Enligt stadens preliminära bokslut blev det ekonomiska resultatet för 2016 89,4 mnkr för den ordinarie löpande verksamheten. Det är drygt 63 mnkr högre än den budgeterade nivån på 25,9 mnkr. Bakgrunden till den positiva avvikelsen är helt hänförlig till nämndernas utfall, som även uppväger negativa avvikelser för pensioner, finansnetto och skatteintäkter. Det totala resultatet i bokslut för 2016 är dock betydligt starkare och summerar preliminärt till 256,0 mnkr i positivt resultat. Bakgrunden är att årets redovisning påverkas positivt med 166,6 mnkr i form av jämförelsestörande poster av engångskaraktär. Den höga nivån på jämförelsestörande intäkter förklaras av tre olika poster och domineras av det tillfälliga statliga stöd för att hantera flyktingsituationen som utbetalades till kommunerna i december 2015.

Förslag till beslut

Expedieras till

Kommunstyrelsen (för kännedom)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Preliminärt bokslut 2016

Årets resultat blandmodell, exkl jämförelsestörande poster	89,4
Årets resultat blandmodell	256,0

Avvikelse mot budget exkl jämförelsestörande blandmodell	63,5
– varav nämnderna	97,9

Nettokostnadsandel exkl jämförelsestörande blandmodell	97,3
---	------

Likviditet inkl kortfristig placering per 30/12 2016	
Mölnads stad	521,7
Koncernen totalt	568,9

Mölnads stad

Övergripande kommentarer

Enligt stadens preliminära bokslut blev det ekonomiska resultatet för 2016 89,4 mnkr för den ordinarie löpande verksamheten. Det är drygt 63 mnkr högre än den budgeterade nivån på 25,9 mnkr. Bakgrunden till den positiva avvikelser är helt hänförlig till nämndernas utfall, som även uppväger negativa avvikelser för pensioner, finansnetto och skatteintäkter.

Det totala resultatet i bokslut för 2016 är dock betydligt starkare och summerar preliminärt till 256,0 mnkr i positivt resultat. Bakgrunden är att årets redovisning påverkas positivt med 166,6 mnkr i form av jämförelsestörande poster av engångskaraktär. Den höga nivån på jämförelsestörande intäkter förklaras av tre olika poster och domineras av det tillfälliga statliga stöd för att hantera flyktingsituationen som utbetalades till kommunerna i december 2015. Mölnbalds andel blev cirka 99 mnkr varav 91,3 mnkr, enligt

Sammanfattning budgetavvikelser

Budgeterat resultat, blandmodell	25,9
Avvikelse skatt o utjämning	-2,2
Byggbonus	27,9
Generellt statsbidrag med anledning av flyktingsituationen	91,3
Revidering nämndernas kommunbidrag	-17,6
Avvikelse nämndernas budget	97,9
Markförsäljning	51,4
Pensioner	-14,7
Finansnetto	-4,3
Övrigt	0,4
Resultat 2016	256,0
Avgår jämförelsestörande poster	-166,6

Resultat blandmodell exkl jämförelsestörande poster **89,4**

Resultaträkning

mnkr	Utfall helår 2015	Budget 2016	Prel bokslut 2016	Prognos jmf budget
Nämndernas nettokostnader	-3 022,7	-3 232,6 ¹	-3 134,7	97,9
Avgår interna kapitalkostnader	216,7	220,2	226,4	6,2
Avgår kalkylerade pensionskostnader	99,9	102,0	107,0	5,0
Pensioner	-172,6	-178,9	-193,6	-14,7
Semesterlöneskuld	-1,4	-5,0	-5,8	-0,8
Resultat markförsäljning m.m.	122,5		51,4	51,4
Återbetalning AFA Försäkring	22,5			
Omvärdering avsättning avslut Kikås deponi	16,6			
Övrigt	1,3	-2,7 ¹	-4,0	-1,3
Avskrivningar	-160,1	-161,0	-169,7	-8,7
SUMMA VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-2 877,3	-3 258,0	-3 123,0	135,0
Skatteintäkter	2 869,7	3 006,6	3 013,7	7,1
Generella statsbidrag och utjämning	250,2	237,4	347,3	109,9
Revidering kommunbidrag nämnder, KF §108 ²		17,6		-17,6
Finansiella intäkter	25,7	25,6	20,7	-4,9
Finansiella kostnader	-4,4	-3,3	-2,7	0,6
ÅRETS RESULTAT, blandmodell	263,9	25,9	256,0	230,1
Avgår jämförelsestörande poster	-161,6		-166,6	-166,6
ÅRETS RESULTAT, blandmodell, löpande verksamhet	102,3	25,9	89,4	63,5

¹ Revidering i och med utfördelning av centralt avsatta medel för löneökningar 2016, statligt stöd för flyktingmottagande och tillskott för fritidskort i årskurs 7-9.

² Finansieras genom intäkter från ökat generellt statsbidrag 2015-2016 (13 mån) med anledning av flyktingmottagandet.

särskild redovisningsrekommendation, ingår som en intäkt 2016 medan resterande del har redovisats på 2015. Bokslutet påverkas också av stadens intäkt i form av 27,9 mnkr från det nya statsbidraget för att stimulera kommunerna till bostadsbyggande, den så kallade "byggbonusen". En väsentlig jämförelsestörande post är även 51,4 mnkr i form av realisationsvinster från markförsäljning. I praktiken används försäljningsintäkterna vid finansiering av investeringar så att värdet av stadens tillgångar inte förbrukas till löpande drift.

Nämnderna redovisar en positiv budgetavvikelse på totalt sett 97,9 mnkr. Här påverkas utfallet av den extra budgettilldelning, i form av reviderat kommunbidrag med anledning av flyktingsituationen, som flera nämnder fick i juni. På grund av förseningar i mottagandet har inte väntade kostnadseffekter uppstått i den takt som tidigare beräknats.

Den beloppsmässigt största avvikelsen uppstår hos vård- och omsorgsnämnden och summerar till 33,3 mnkr. Här ingår dock 10 mnkr som lämnas i överskott till följd av uppskjuten verksamhet. Bakgrunden är en försening i upphandlingen av ett nytt verksamhetssystem och att införandekostnaderna därmed förskjuts till 2017. Resterande del av överskottet kommer huvudsakligen från äldreomsorgen där ett överskott uppstår genom lägre volymer än budgeterat. Social- och arbetsmarknadsnämndens bokslut innebär en positiv avvikelse på 16,3 mnkr där bakgrunden kan sammanfattas med att antalet institutionsplaceringar ligger på en lägre nivå än budgeterat, stora positiva avvikelser på grund av vakanser med anledning av rekryteringssvårigheter samt att nämnden bedöms få ett mycket gott utfall från statsbidrag för extraordinära kostnader kopplat till flyktingmottagandet. En möjlighet som för övrigt inte kvarstår efter 2016. Skolnämndens utfall är positivt med 14,8 mnkr i överskott jämfört med budget. Framförallt är det inom förskola som överskottet uppstår. Volymen förskolebarn är lägre än budgeterat eftersom antalet födda barn 2015 blev betydligt lägre än väntat. Även grundskoleverksamheten prognostiserar ett överskott beroende på flera faktorer så som färre barn och högre statsbidragstäckning än tidigare beräknat. Utbildningsnämnden redovisar ett positivt resultat på 2,8 mnkr främst beroende på högre statsbidrag inom vuxenutbildningen än budgeterat. Kultur- och fritidsnämnden och miljönämnden bidrar med 1,1 respektive 0,7 mnkr till nämndernas totala resultat. Här är

förklaringen lägre utgifter för ombyggnad av Åbybadet som resulterat i lägre kapitalkostnader än budgeterat respektive vakanser och något högre intäkter än budget. För byggnadsnämnden innebär bokslutet 7,9 mnkr i positiv budgetavvikelse genom att det omfattande byggandet påverkat intäktsutvecklingen i ännu högre grad än vad som fanns beaktat i budget. Av huvudsakligen samma anledning redovisar kommunstyrelsens planeringsutskott 9,9 mnkr i överskott. Totalt sett, redovisar kommunstyrelsen 22,9 mnkr i positiv avvikelse. Här ingår 5,8 mnkr från förfogandeanslagen, främst de 4 mnkr som tilldelades i extra anslag med anledning av flyktingmottagandet. Inom serviceförvaltningen har verksamheterna genererat ett överskott jämfört med budgeterade interna intäkter på 3,6 mnkr medan stadsledningsförvaltningens utfall totalt sett ligger som budget. Där ingår dock en negativ avvikelse för lokalförsörjningen som uppvägs av överskott inom andra områden. Kommunstyrelsens överskott inkluderar även lägre kostnader för medlemsavgifter och intern ränta, återbetalade pensionsmedel från räddningstjänsten samt en återbetalning på 0,9 mnkr från Göteborgs insjörike där Mölndals stad under ett flertal år bidragit till ett programarbete som nu är avslutat. Tekniska nämnden är den enda nämnden som redovisar ett negativt resultat. Underskottet beror på minskade möjligheter att ta emot schaktmassor på Kikås avfallsanläggning och avkastningskravet uppnås därför inte.

För skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag är utfallet, totalt sett, mycket nära budget i form av en negativ avvikelse på 2,2 mnkr bortsett från de nära 120 mnkr i form av tillfälligt flyktingstöd och "byggbonus" som påverkat redovisningen 2016. Den prognos över skatteunderlagets utveckling som nu används presenterades av Sveriges kommuner och landsting, SKL, i december och innebär en något långsammare ökningstakt av skatteunderlaget 2016 än vad som låg till grund för budgetbeslutet. Avvikelse för skatteintäkterna har i övrigt främst samband med slutavräkningen för skatteintäkterna 2015, +2,6 mnkr, befolkningsutvecklingen jämfört med prognosen i budgetläget samt slutligt utfall för 2016 års kostnadsutjämningsbidrag mellan kommunerna.

Årets pensionskostnader utgår från KPA:s uppgifter i januari 2017 och är nära 15 mnkr högre än budgete-

Preliminärt bokslut 2016

rat. Bakgrunden är att löneutveckling och ett stort antal nyanställningar inneburit att fler anställda berättigats till förmånsbestämd pension, vilket genererat en ökning av den redovisade pensionsskulden. Budgetutfallet för finansnettot är negativt med 4,3 mnkr. Bakgrunden är att det fortsatt låga ränteläget minskar intäkterna för utlämnade lån till moderbolaget Möln-dal Kvarnfallet AB.

Under året har staden genomfört nettoinvesteringar på 263 mnkr, vilket är något högre än 2015, då nettoinvesteringarna uppgick till 250 mnkr. Bruttoinvesteringarna har ökat med 25 mnkr eller åtta procent och uppgick 2016 till 370 jämfört med 345 mnkr 2015. Inkomster ifrån VA-anläggningsavgifter, gatukostnadsersättningar samt investeringsbidrag uppgick till 108 mnkr, varav 29 mnkr till Åby Stallbacke, 17 mnkr till Mölndals innerstad och 15 mnkr avseende

Taljegården. Detta är en ökning med 13 mnkr jämfört med föregående år. Försäljningar uppgick till 67 mnkr vilket kan jämföras med 134 mnkr 2015. En tillbakablick på 2013 - 2014 visar nettoinvesteringar på 257 respektive 276 mnkr.

I tekniska investeringar och verksamhetsanpassningar i förskolor och skolor har det investerats cirka 103 mnkr och i idrottsanläggningar och övrigt fastighetsbestånd för nära 38 mnkr. Större projekt inom VA är Ågatans avloppspumpstation på 21 mnkr och Mölndals innerstad med netto efter investeringsbidrag cirka 14 mnkr. Bland övriga större objekt finns Fässbergsskolans om- och tillbyggnad på netto 62 mnkr varav investeringsbidrag på drygt 11 mnkr och inköp av fyrfacksbilar och flerfackskärl på 13 mnkr.

Kommentarer om nämnderna

Byggnadsnämnd

7,9 mnkr

Nämnden redovisar en positiv avvikelse mot tilldelat kommunbidrag på 7,9 mnkr för helåret, en försämring med 2,1 mnkr mot föregående ekonomirapport. Flera större projekt, i områdena Kvarnbyterassen, Stallbacken, Åbro Industriområde, Krokslätt, Jolen och Västra Balltorp, har fått bygglov vilket påverkar intäkterna positivt i jämförelse med budget. Samtidigt överstiger kostnaderna för bostadsanpassningsbidrag budget med 0,4 mnkr. Försämringen mot föregående månad beror både på något lägre intäkter under december mot tidigare prognos samt ökade kostnader under december framförallt gällande bostadsanpassningar.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder

24,2 mnkr

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse mot budget på helår med 24,2 mnkr, en försämring på 0,7 mnkr mot senaste prognosen.

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott på 1,1 mnkr dels beroende på lägre kostnader mot budgeterat för gode män. Dels på grund av att intäkter för ansökan till Migrationsverket om extraordinära intäkter avseende arbete med ensamkommande barn har bokförts för 2015 och 2016. **Kommunfullmäktige** redovisar ett överskott på 0,2 mnkr medan **valnämnden** och **revisionen** visar ingen avvikelse mot budget.

Plan och exploatering redovisar ett överskott på 9,9 mnkr. Framför allt beror överskottet på att intäkterna har varit höga under året i och med att flera större projekt fått bygglov samtidigt som kostnaderna för personal varit lägre på grund av svårigheter att rekrytera. Överskottet motverkas till viss del av högre kostnader för konsulttjänster kopplade till det ökade byggandet. Inom **ks förfogandeanslag** redovisas ett överskott på 5,8 mnkr framför allt på grund av att tillskottet på 4 mnkr för flyktigmottagande/integration inte ianspråktagits från förfogandeanslaget men även på grund av att det ordinarie anslaget inte nyttjas i sin helhet. **Serviceförvaltningen** redovisar ett överskott på 3,6 mnkr. Förvaltningen är beviljad att nyttja eget kapital till en förstudie av ett kommun-gemensamt kundcenter. Kostnaderna för förstudien uppgick till 0,6 mnkr. I övrigt redovisas överskott på grund av merförsäljning av främst måltider och transporttjänster, lägre kostnader för reparationer och inköp av inventarier inom måltidsservice, lägre lokal- och försäkringskostnader mot budgeterat samt lägre personalkostnader i och med vakanser. Inom **ks övrigt** uppstår ett överskott på totalt 2,3 mnkr dels på grund av en återbetalning på 0,9 mnkr från Göteborgs insjörike där Mölndals stad under ett flertal år bidragit till ett programarbete som nu är avslutat. Dels på grund av ett överskott på intern ränta för mark med 1,1 mnkr då projekt ligger i en senare fas mot budget och även något lägre medlemsavgifter. **Stadsledningsförvaltningen** redovisar en negativ avvikelse mot budget på 0,1 mnkr på helår. Inom lokalförsörj-

ningsavdelningen redovisas ett underskott på 6,5 mnkr varav största delen beror på högre kostnader för felavhjälpande underhåll och reparationer. Dessutom har lokalförsörjningsavdelningen haft 1,6 mnkr i kostnader för boende till nyanlända vilket inte rymts inom budget. Detta motverkas nästan i sin helhet av bland annat överskott på 1,9 mnkr inom IT-enheten på grund av ökade volymer och därmed ökade intäkter från stadens förvaltningar samt personalvakanser, överskott inom det interna försäkringssystemet med 0,8 mnkr i och med få skador samt överskott på 0,8 mnkr gällande provision på ramavtal. Därutöver beror överskottet även på lägre personalkostnader på grund av vakanser inom fler områden inom stadsledningsförvaltningen.

Ks och dess utskott redovisar ett överskott på totalt 0,7 mnkr vilket beror på ej nyttjad budget för vänortsbete, arvoden samt övriga tjänster. **Räddningstjänsten** redovisar ett överskott på 0,7 mnkr på grund av återbetalning av pensionsmedel.

Kultur- och fritidsnämnd 1,1 mnkr

Kultur- och fritidsnämnden beräknar en positiv avvikelse mot budget på helår med 1,1 mnkr, vilket är förbättring mot föregående ekonomirapport med 0,3 mnkr.

Förening och idrott redovisar ett överskott på 1,2 mnkr varav 0,9 mnkr i och med lägre driftskostnader för Åbybadet eftersom förra årets renovering blev billigare än beräknat och resterande överskott beror på lägre personalkostnader i och med vakanser. **Bibliotek, museum och kulturspecialister** visar ett underskott på totalt 0,6 mnkr. Dels för högre kostnader än budgeterat för kultursommarjobbare och för nya lokaler till konstarkivet vid Mölndals museum. Dels för konsulttjänster och inköp inom biblioteksverksamheten. Kommunbidragsområdet **ungdoms- och samhällsarbete** redovisar ett överskott på 0,5 mnkr på grund av vakanser och inom området **föreningsbidrag** redovisas ingen avvikelse mot budget för året.

Miljönämnd 0,7 mnkr

Miljönämnden redovisar en positiv avvikelse med 0,7 mnkr, en förbättring med 0,3 mnkr mot senaste ekonomirapporten. Överskottet uppstår på grund av vakanser i och med sjukskrivningar, föräldraledigheter och en viss personalomsättning samt högre intäkter än budgeterat.

Nämndernas nettokostnader

mnkr	Utfall helår 2015	Budget 2016 ¹	Prel bokslut 2016	Prognos jmfr budget
Byggnadsnämnden	-4,3	-14,6	-6,7	7,9
Kommunfullmäktige och övriga nämnder	-10,0	-11,6	-10,3	1,3
Kommunstyrelsen exkl serviceförvaltningen	-135,0	-166,1	-146,8	19,3
Kommunstyrelsen, serviceförvaltningen	3,8		3,6	3,6
Kultur- och fritidsnämnden	-135,2	-141,2	-140,1	1,1
Miljönämnden	-10,1	-10,5	-9,8	0,7
Skolnämnden	-1 180,0	-1 241,8	-1 227,0	14,8
Social- och arbetsmarknadsnämnden	-246,5	-263,0	-246,7	16,3
Tekniska nämnden, skattefinansierad	-137,5	-147,4	-147,0	0,4
Tekniska nämnden, affärsdrivande	11,0	9,0	5,4	-3,6
Utbildningsnämnden	-288,0	-286,9	-284,1	2,8
Vård- och omsorgsnämnden	-890,9	-958,5	-925,2	33,3
NÄMNDERNAS NETTOKOSTNADER	-3 022,7	-3 232,6	-3 134,7	97,9

¹⁾ Revidering i och med utfördelning av centralt avsatta medel för löneökningar 2016, statligt stöd för flyktingmottagande och tillskott för fritidskort till ungdomar i årskurs 7-9.

Skolnämnd

14,8 mnr

Skolnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 14,8 mnr på helår vilket är en försämring med 5,2 mnr jämfört med föregående månads ekonomirapport.

Förskola och pedagogisk omsorg visar en positiv avvikelse på 10,4 mnr på helår. Överskottet beror till största delen på att antalet födda barn 2015 blev betydligt lägre än väntat vilket påverkar volymerna i verksamheten. Ungefär 120 barn färre än budgeterat har medfört ett överskott på cirka 7,7 mnr, av dessa avser 3,7 mnr köpta platser och 4,0 mnr egen regi. Inom kommunbidragsområdet återfinns även ett allmänt överskott motsvarande 2,7 mnr på enheterna bland annat avseende vakanser.

Grundskola och fritidshem redovisar ett överskott på 4,5 mnr. Antalet elever inom den egna regin har blivit något lägre än budgeterat, främst inom förskoleklass där ett överskott på 2,5 mnr har uppstått. Inom grundskolan har ett trendbrott skett från höstterminen. Andelen elever som väljer fristående skolor har nu börjat att minska. Fler av de elever som börjat sjunde klass har nu valt Fässbergsskolan istället för som tidigare en friskola. Antalet elever inom extern fritidshemsverksamhet fortsätter dock att öka, kostnaden för köpta platser beräknas överstiga budget med 5,2 mnr. Här ingår även en del specialanpassade lösningar för enskilda elever. Övriga poster inom kommunbidragsområdet ger ett överskott på 7,0 mnr. Här ingår högre bidrag från Migrationsverket för asylsökande, ej utnyttjat statsbidrag, lägre kostnader för skolskjuts samt för tilläggsbelopp avseende elever i behov av särskilt stöd till både egna och fristående enheter. Även högre kostnader för verksamhetslokaler samt lägre kostnader för elevhälsa beroende på vakanser i samband med svårigheter att rekrytera personal ingår här.

Särskolan visar en negativ avvikelse på 0,5 mnr mot budget vilket beror på högre kostnader för skolskjuts och intern omfördelning av lokalkostnader. **Nämnd och administration** samt **kulturskolan** redovisar 0,2 mnr i överskott vardera.

Social- o arbetsmarknadsnämnd 16,3 mnr

Social- och arbetsmarknadsnämnden redovisar ett positivt utfall mot budget på 16,3 mnr vilket är en förbättring med 10,6 mnr gentemot föregående prognos.

Den största positiva avvikelsen på 10,1 mnr, återfinns inom kommunbidragsområde **individ- och familjeomsorg**. Överskottet beror på vakanser i och med personalomsättning på familjehemssektionen och öppenvården, färre placeringar av vuxna på institutionsvård, minskad volym av familjehemsvård för barn och unga, minskad köpt öppenvård, lägre kostnader för särskilt förordnad vårdnadshavare samt effekten av en helårsbudgeterad lokal som togs i bruk först i oktober.

Arbetsmarknad och integration redovisar en positiv avvikelse på 8,5 mnr, varav 5,6 mnr avser ersättning från Migrationsverket för extraordinära kostnader avseende administrativa tjänster. Resterande del beror på vakanser samt högre intäkter för avtal gällande arbetsmarknadsåtgärder.

Även kommunbidragsområde **nämnd och administration** visar en positiv avvikelse mot tilldelat kommunbidrag i och med en del vakanser. Överskottet uppgår till 1,9 mnr.

Försörjningsstöd visar ett underskott på 4,2 mnr på helår. Här ingår 8,5 mnr som avser flyktingar och är en del av kostnaderna för integration men som i dagsläget redovisas inom kommunbidragsområdet försörjningsstöd.

Teknisk nämnd

-3,2 mnr

Tekniska nämnden visar ett underskott på 3,2 mnr, en försämring med 0,7 mnr jämfört med november månads prognos.

Avkastningskravet på 9,0 mnr inom **återvinning och avfall** avseende Kikås avfallsanläggning avviker negativt med 3,6 mnr mot budget. Avvikelsen beror på minskad mottagning av schaktmassor på Kikås avfallsanläggning i och med sluttäckning av deponin, ökade transportkostnader för återvinningsverksamheten samt ökade reparationskostnader för containrar. Kommunbidragsområdena **hållbart resande och stadsmiljö** redovisar överskott på 0,3 mnr respektive 0,1 mnr. För det kommunala uppdraget inom **återvinning och avfall** redovisas ett underskott på 3,0 mnr som kommer att minska den skuld på 5,9 mnr som staden har till renhållningskollektivet. **Vatten och avlopp** redovisar däremot ett överskott på 9 mnr som överförs till stadens skuld till VA-kollektivet som efter årsskiftet uppgår till 13,0 mnr.

Utbildningsnämnd

2,8 mnkr

Nämnden visar ett överskott mot budget på 2,8 mnkr, en försämring med 0,1 mnkr jämfört med föregående månadsrapport.

Inom kommunbidragsområde **gymnasieskola** redovisas ett överskott på 2,2 mnkr vilket dels beror på knappt 15 elever färre mot budgeterat och dels högre intäkter från Migrationsverket än tidigare beräknat. Kommunbidragsområde **gymnasiesärskolan** redovisar ett underskott på 2,2 mnkr på grund av fler elever än budgeterat samt högre genomsnittskostnad per plats. **Vuxenutbildningen** visar ett överskott på 2,3 mnkr till följd av ökade statsbidrag för utbildningsinsatser där kommunbidrag annars skulle använts. **Nämnd, administration** visar ett överskott på 0,5 mnkr beroende på vakanser inom det kommunala aktivitetsansvaret.

Vård- och omsorgsnämnd

33,3 mnkr

Nämnden redovisar ett positivt resultat på 33,3 mnkr, vilket är en förbättring på 3,4 mnkr jämfört med föregående månad.

Kommunbidragsområde **äldreomsorg** redovisar sammantaget en positiv avvikelse på 18,8 mnkr, en förbättring med 2,2 mnkr jämfört med föregående månad. Ett överskott på 15,1 mnkr beror på minskade volymer inom hemtjänsten samtidigt som kostnaderna inom den egna regin överstigit ersättningsnivån med 14,2 mnkr. Totalt redovisar hemtjänsten ett överskott på 0,9 mnkr. Köpt verksamhet inom äldreomsorg visar på ett överskott på 11,7 mnkr, dels då nämnden är kompenserad för volymökningar för att täcka behov inom äldreomsorgen där de uppstår, vilket inte nyttjats, och dels på grund av färre antal köpta dygn för korttidsplatser, hospice och utskrivningsklara. Inom äldreboende i egen regi återfinns ett överskott på 2,6 mnkr dels beroende på förbättrad planering och resursutnyttjande av personal och dels på att övertagandet av Brogårdens äldreboende inneburit en lägre kostnadsökning mot beräknat. Hemsjukvården redovisar ett överskott på 3,8 mnkr till största del beroende på senarelagd driftsstart av ny verksamhet, ASIH, avancerad sjukvård i hemmet. Övriga verksamheter redovisar ett sammanlagt underskott om 0,2 mnkr. Övriga verksamheter beräknar ett sammanlagt överskott om 0,9 mnkr.

Funktionshinder avviker positivt mot budget med 2,2 mnkr. De lägre volymerna av timmar inom per-

sonlig assistans innebär ett överskott på 6,1 mnkr, medan de interna utförarna överskrider budget med 1,2 mnkr i och med högre kostnader för administration och overhead. Köpt verksamhet, främst korttidsplatser, överskrider budget och visar ett underskott på 3,0 mnkr. Inom korttidsvistelse och korttidstillsyn för barn i egen regi återfinns ett underskott på 3,0 mnkr dels på grund av ett ökat antal beslut men även på omställningskostnader inom lägerverksamheten. Inom daglig verksamhet och bostad med särskild service samt boendestöd i egen regi återfinns ett överskott på 0,9 mnkr respektive 2,1 mnkr. Övriga verksamheter redovisar ett sammanlagt överskott om 0,3 mnkr.

Inom kommunbidragsområde **nämnd, förvaltningsledning och stab** redovisas ett överskott på 12,3 mnkr främst på grund av att upphandlingen av nytt verksamhetssystem avbrutits och införandet blev därmed inte klart under 2016. Utöver detta bidrar flera vakanser och fördröjningar i rekrytering till ett överskott inom kommunbidragsområdet.

**Preliminärt
bokslut 2016**